

Přímé ručení podle automobilového zákona se vztahuje, jak již uvedeno, i na škody způsobené na věcech. U porovnání s obchod. zákoníkem i železničním dopravním řádem jest však ručení v automob. zákoně upraveno odchylně od uvedených právních ustanovení, spec. pokud jde o důvody exkultační. Zejména není tu zmínky o přirozené vlastnosti zboží, zevně neznatelných vadách obalu a pod. Jest tu — dle našeho názoru — neodůvodněná divergence mezi stejnorođými celkem právními ustanoveními. Také v připravované osnově leteckého zákona (elaborát ministerstva veřejných prací za účasti interesovaných ministerstev) — jež pokud jde o náhradu škody, stojí téměř na stejných zásadách, jaké jsou vytčeny v automobilovém zákoně — se s nazračeným zjevem znovu setkáváme.

Nárok na náhradu škody podle §§ 1, 2 a 3 posled. odst. aut. zák. (pokud tedy nejde o nárok podle obecného práva občanského) se promlčí: a) v šesti měsících ode dne, kterého se poškozený dověděl o škodě a osobě, náhradou povinné; b) bez ohledu na tuto vědomost ve třech letech ode dne, kdy nastala událost, která způsobila škodu. I před uplynutím této lhůty zanikne nárok na náhradu škody, opomenul-li oprávněný svou vinou oznámiti nehodu osobě, náhradou povinné, ve 4 nedělích po dni, kterého se o ní dověděl, leč by mohl dokázati, že osoba, náhradou povinná, dověděla se v oné lhůtě čtyř neděl o nehodě jiným způsobem.

Stejně jako v zákoně o povinném ručení železnic nacházíme i v automobilovém zákoně ustanovení, že žaloby na náhradu škody, která byla způsobena provozem automobilu, mohou být též podány u soudu, v jehož obvodu nastala událost, škodu způsobivší.

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Příspěvek k § 1220 obč. z. Dcera může sice žádati na svých rodičích o vyměření již věna před sňatkem, ale splatnost věna nastává teprve při uzavření sňatku.

M. H. žádala na svých rodičích již před sňatkem o vyměření a vyplacení věna, tvrdíc, že zamýšlí sňa-

tek manželský s jistým mužem uzavříti, a okr. soud v J. i krajský soud v Hr. Kr. jako rekursní rozhodly, že rodiče jsou povinni své dceři přiměřené věno ve výši 3000 Kč do určité lhůty, t. j. do 30. listopadu 1922 zřídit. — Mimořádnému revisnímu rekursu rodičů vyloučil nejvyšší soud v Brně a rozhodl, že rodiče navrhovatelky jsou povinni své dceři věnem odevzdati pod exekucí při uzavření sňatku manželského 3000 Kč, a to z těchto důvodů:

Proti srovnalým usnesením nižších soudů přípustným jest dovolovací rekurs pouze z důvodů patrné nezákonnéosti, odporu se spisy, neb zmatečnosti řízení (§ 16 nesporného patentu).

§§ 1219—1221 obč. z. výslovně ustanovují, že o určení přiměřeného věna může žádati nevěsta neb snoubenci, z čehož jasno, že tak se státi může před manželským sňatkem. — Zasnoubení uzavírá se dle § 45 obč. z. vzájemným slibem osob různého pohlaví vejítí příště ve stav manželský, uzavříti budoucně smlouvu manželskou. Prohlásili-li M. H. a Leop. M., že iníni ve stav manželský vstoupiti, dlužno je ve smyslu §§ 1219 až 1221 obč. z. považovati za snoubence a není pochybnost rodičů o pevnosti tohoto projeveného úmyslu snoubenců ničím odůvodněnou. — Co do doby vyplacení věna ustanovuje § 1220 obč. z., že rodiče mají dceři věno vyplatiti při jejím provdání.

Ustanovil-li tedy prvý soudce, že rodiče mají věno dceři odevzdati do 30. listopadu 1922, jest nařízení to ve zřejmém odporu se zákonem a bylo proto v tomto bodu změniti usnesení nižších soudů, jak shora uvedeno.

Tvrdí-li rodiče, že opřeli se zamýšlenému sňatku dceřině, jest toto jich zdráhání dátí k sňatku souhlas neodůvodněno, neboť neuvedli ničeho nepříznivého o ženichu dceřině, čímž by mohli toto své zdráhání odůvodnit (§ 1222 obč. z.). Tím, že určena výše věna prvním soudem na 3000 Kč, nebyl zákon porušen. — Byla-li usedlost rodičů odhadnuta po srážce dluhů na 25.415 Kč a mají-li rodiče vybývati již pouze 2 dcery a 3 syny, zbude jim, kdyby každému dítěti dali po 3000 Kč = 15.000 Kč, ještě 10.000 Kč. Při tom však uvážiti dlužno, že není naprosto nezbytní, aby rodiče všech pět dítěk vybyli najednou a že tudíž nemusí sáhnouti jen na kapitál, nýbrž že při postupném vybývání dětí budou moci aspoň z větší části k vybytí potřebné vzít z příjmů svého hospodářství. Není proto poukaz rodičů na povinný díl dcery případným a důvod dceru vyděditi nesprošfuje dle našeho práva rodiče povinnosti dceři dátí přiměřené věno (arg. § 1222 obč. z.).

Žila-li navrhovatelka od svého 15. roku mimo dům rodičů, nepozbyla tím dle zákona nikterak nároku na přiměřené věno.

Kromě lhůty k vyplacení véna, neshledal tudíž Nejvyšší soud v usneseních nižších soudů žádné nezákonnénosti. Odpor se spisy aneb zmatečnost řízení však uplatňovány nebyly.

Rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 9. ledna 1923 č. j. R-I. 1459-22.

Dr. Adolf Konečný.

Soud faktury (§ 88 odst. 2. jur. n.) vylučuje se škrtnutím poznámky „žalovatelnou v P.“ na účtě, i když v dopise, obsahujícím výtky vad zboží, nečiní se o tom zmínka.

Okresní soud v P. námitku místní nepříslušnosti ve sporu S. P. proti firmě M. R. o 1007 Kč 15 h — o níž jednal odděleně — usnesením zamítl z důvodu, že kupující škrtl toliko část doložky na účtě, fakturní sudiště zakládající, v dopise však, jímž fakturu vrátil a různé vady zboží vytýkal, neučinil zmínky o tom, že nesouhlasí s navrhovaným sudištěm, a že pouhé škrtnutí části doložky nelze ani za konkludentní čin projevu vůle ve smyslu § 863 obč. z. považovati, ustanovení § 88. odst. 2. j. n. pak tento případ vyloučení sudiště nezahrnuje.

Krajský soud v T. usnesení prvého soudu změnil a vyhověv námitce nepříslušnosti žalobu odmítl, poukázav v odůvodnění na to, že případy nepřijetí fakturní doložky v § 88 odst. 2. jur. n. nejsou vypočteny taxativně a že i každý jiný úkon, třebas mlčky projevený, pokládati nutno za odmítnutí doložky o soudní příslušnosti, jestliže s uvážením všech okolností není rozumného důvodu pochybovat o pravé vůli kupujícího, jako jest tomu v daném případě.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti nevyhověl z důvodů:

Kupující může dle § 88 odst. 2. j. n. vyloučiti soud fakturní tím, že fakturu bez poznámky vrátí. Tím dává na jevo, že nepřistupuje na nabídku odesílatelovu, ve faktuře vůbec obsaženou, tedy že též nepřistupuje na nabídku, aby o sporech z dodávky vzešlých rozhodoval soud ve faktuře naznačený.

Toto ustanovení musí platiti tím spíše, když kupující fakturu bez poznámky vrátí a nad to škrtne nabídku odesílatelovu ve